

Vážení spoluobčané,

i v tomto čísle zpravodaje se dozvíte řadu zajímavostí ze života obce a já opět využiji "svůj" sloupeček k tomu, abych Vám sdělil některé své pocity a názory.

Chtěl bych poděkovat všem lidem za slova díky, které jsme slyšeli, když pochválili rekonstrukci zámku, zámeckého parku, opravy a budování nových chodníků, pořádání kulturně-společenských akcí a řadu dalších věcí.

Každého pochvala potěší a obzvláště, když ji slyší i z úst nestranných lidí. V letošním roce navštívilo naši obec několik známých umělců z Prahy. Všem se v obci mimořádně líbilo, obdivovali nejen pěkný vzhled obce, dokončenou infrastrukturu, ale i pracovitost našich lidí. Byli přímo unešeni tím, jak viděli zametat občany chodníky a cesty.

Velmi mi lichotila jejich pochvala, ale uvnitř mi bylo smutno, protože jsem věděl, že vše není dávno tak, jak to viděli oni.

Dnes uklízí chodník nebo cestu snad jen 50 % našich občanů a možná, že ani toto číslo už není pravda. To, že už to není jako dříve, kdy v sobotu všichni zametali a uklízeli, je způsobeno jiným způsobem života občanů, mnohdy jejich lhostejností a často i tím, že mladší generaci je už jedno, zda je u domku pořádek nebo ne. Je to velká škoda, protože čistotu v obci a pracovitost lidí nám všichni závidí.

Dnes žijeme v demokratickém státě, kde se lidé mohou sami rozhodnout, zda pomohou obci nebo ne..

A co je to vlastně demokracie?

V naučném slovníku najdete, že slovo DEMOKRACIE (řecky vláda lidu) je mnohoznačný termín, jímž se zpravidla označuje politický princip založený na účasti lidu na řízení společnosti, podřízení se menšiny většině. Demokracie je spjata s hodnotami (svoboda, rovnost) a se způsoby jednání - tolerance, ochota ke kompromisům.

Byl bych strašně rád, kdyby u nás tyto hodnoty i způsoby jednání nadobro zapustily kořeny, ale prozatím to jde jen velmi pomalu.

V životě by se měl člověk chovat tak, aby nikomu nevnucoval své myšlenky, aby byl vůči druhému tolerantní, respektoval jeho názory, rovněž by měl žít tak, aby žádným způsobem neublížil druhému, ať už slovem nebo skutkem.

Teprve až se to lidé naučí, bude se nám lépe žít.

Člověk by měl mít svůj názor, neměl by se za něj stydět, ale neměl by ho nikomu vnucovat, ani se na druhého pro jiný názor zlobit. Zatím to však nepraltí. Lidé jsou schopni pomlouvat i ublížit druhému jen proto, že je jiné barvy pleti nebo vyznání.

Pokud se naučíme k sobě chovat slušně, bude se nám v obci lépe žít i dýchat.

Přeji Vám hodně zdraví, spokojenosti, trpělivosti a mnoho pěkně prožitých dnů.

Mgr. Herbert Pavera

Kalendář obce

Obec Bolatice připravila vydání kalendáře s fotografiemi staveb a přírody naší vesnice.

Když jsme uvažovali o zhotovení kalendáře, mysleli jsme si, jak bude jednoduché sestavit 54 fotografií. Opak však byl pravdou!

Během letošního roku jsme nechali průběžně fotografovat naši obec a získali jsme několik stovek fotografií! Pohledy na Bolatice byly tak pěkné, že jsme měli při vybírání fotografií velmi těžkou

úlohu. Proto jsme upřednostnili pravidlo, že v kalendáři by měly být všechny významné stavby (zámek, kostel, škola, Lanex, ...) a pohledy na ulice v různých ročních obdobích.

Bohužel, vzhledem k mnoha fotografiím významných staveb se v kalendáři neobjeví pohledy na všechny ulice v obci. Přesto si myslíme, že kalendář je udělán velmi pěkně a že i Vám se bude líbit.

Kalendář graficky upravil pan Pavel Kocur a byl vytištěn v tiskárnách Nová Grafia v Opavě. Kalendáře si můžete zakoupit od 6. listopadu na OÚ Bolatice.

Známí umělci Petr Novotný a Karel Šíp vystoupí v Bolaticích

OÚ Bolatice zajistil vytoupení známých umělců Petra Novotného a Karla Šípa na pátek 24. listopadu v 19,30 hodin v sále kulturního domu.

Vstupenky na pořad "Letí Šíp s Novotným" v ceně 150,- Kč si můžete zakoupit u paní G. Bočkové na OÚ Bolatice. Protože vstupenky jsou i s místenkou, budou ve výhodě ti, kteří si vstupenky koupí co nejdříve. V případě většího zájmu budeme v den pořadu prodávat i vstupenky ke stání v ceně 100,- Kč.

Přijďte na oslavy 750 let obce Bolatice

V neděli 17. prosince 2000 se uskuteční oslavy 750 let naší obce. Na tento den připravuje OÚ zajímavý program, jehož vyvrcholení se uskuteční na autobusovém nádraží od 17,00 hodin.

A co můžete očekávat?

Bohaté občerstvení, reprodukovanou i živou hudbu, ohňostroj a další překvapení. Na závěr oslav si u vánočního stromu zazpíváme koledy.

Obecní zastupitelstvo schválilo úpravy rozpočtu obce pro rok 2000

Největší změnou rozpočtu obce je schválení přijetí investičního úvěru ve výši 6 000 000,- Kč, z něhož tři miliony se budou čerpat v letošním roce (na půdní vestavbu ve správní budově na koupališti - 1,8 mil. Kč, na hřbitov 0,3 mil. Kč, na rekonstrukci ul. Školní 0,4 mil. Kč, na úhradu nákladů na výstavbu hráze č. IV - 0,4 mil. Kč, na výstavbu parkoviště u zdravotního střediska 0,4 mil. Kč).

Zbylé tři miliony korun se budou čerpat v průběhu příštího roku. Počítáme s tím, že v příštím roce získáme státní dotace na výstavbu tělocvičny, kanalizace a ČOV na Borové, domu s pečovatelskou službou, a protože obec musí výše uvedené stavby spolufinancovat, musí být připraveny určité finance.

- 3 -

Dalších větších změn v rozpočtu ve výdajové stránce zaznamenaly kapitoly:

- Pozemní komunikace - na opravy výkopů na ul. Padoly, Slunečná
- Hřbitov - úprava spodní části (1. poloviny)
- Hráze - spoluúčast obce na financování rekonstrukce hrází
- Kultura a oslavy 750. výročí obce - vydání almanachu, kalendáře a zajištění oslav

Obecní zastupitelstvo schválilo změny tak, aby se i v závěru roku podařilo udělat několik staveb k prospěchu naší obce a občanů.

Protipovodňové hráze - suché poldry

Obec Bolatice sužují čas od času přívalové deště, proto obecní zastupitelstvo rozhodlo o pokračování v budování ochranných protipovodňových hrází - suchých poldrů.

V roce 1999 byla dokončena oprava hráze č. V u nového hřbitova, která byla poškozena záplavami v roce 1997. V letošním roce zajistil OÚ opravu hráze č. IV na ul. Ratibořské a výstavbu hráze č. VIII u lesa. Jejich vybudováním by měla být obec chráněna proti přívalovým vodám z polí a lesů.

Právě u hráze č. IV musel být vybudován umělý rigol, aby voda přitékající od lesa vtékala do hráze a ne přes cestu na ul. Ratibořskou.

Všechny hráze jsou regulované, i když hráz č. I (v Důlku) a hráz č. II (u koupaliště) není zatím při záplavách ovladatelná. Přesto obě hráze nepustí najednou větší množství vody a tím zabraňují většímu zahlcení kanalizací.

Právě nedostatečná kapacita páteřních kanalizací (ul. Svobody, Ratibořská, Padoly) je mnohdy příčinou toho, že se ve středu obce objeví voda. Vybudování nové kanalizace by však bylo finančně velmi náročné (více jak 100 milionů Kč), a tak i vybudované suché poldry mají i další významnou funkci, že nepuštějí najednou tolik vody do místní kanalizace.

Poslední hrází, kterou potřebujeme vybudovat, je hráz č. VII u koupaliště. Ta by měla být vybudována nejpозději v roce 2002.

Naše obec získala státní dotaci ve výši 3 000 000,- Kč na vybudování suchých poldrů č. VII, VIII a rekonstrukci poldru č. IV. Bohužel ministerstvo financí rozdělilo státní dotaci do tří let (v roce 2000 - 300 tisíc, 2001 - 2 miliony, 2002 - 300 tisíc Kč).

V současné době usilujeme o přehodnocení dotace a jejího posunutí o jeden rok.

V dalších letech bychom měli opravit ještě hráze č. I. a II (zvýšit a zpevnit).

Přesto však nebudeme mít nikdy před záplavami 100 % jistotu bezpečnosti, protože příroda je mocnější než člověk.

Zastupitelnost zaměstnanců OÚ Bolatice

OÚ Bolatice se maximálně snaží vyjít vstříc občanům. Zaměstnanci OÚ často vyřizují různé záležitosti i v neúřední dny, i když je to mnohdy zdržuje od jejich práce. Přesto si řada občanů myslí, že v neúřední hodiny nemají zaměstnanci co dělat.

Není to však pravda. Pro vysvětlení uvádíme několik příkladů z jejich práce v úředních i neúředních dnech.

- 4 -

Úřední dny: vyřizování návštěv občanů (platba vodného, obědů, žetonů, ...), informace občanům o pozemcích, kulturních akcích, atd., řešení záležitostí evidence obyvatel a matriky (rodné listy, úmrtí, narození, občanství, občanské průkazy, pasy), záležitosti okolo staveb a mnoho dalších věcí.

Neúřední dny: příprava písemných materiálů pro občany (pasy, občanské průkazy, smlouvy o koupi, prodeji, stavební povolení, ...) pro organizace, okresní úřad, příprava podkladů pro jednání obecní rady, zastupitelstva, psaní žádostí o státní dotace, příprava kulturních akcí, školení, atd.

A aby občané byli se službami OÚ co nejvíce spokojeni, vzdělávají se zaměstnanci v oblasti matriky, stavebního úřadu, účetnictví atd.

Každý zaměstnanec má svůj určitý úsek působnosti a navíc je připraven v určitých oblastech zastupovat i dalšího zaměstnance. Pro lepší orientaci Vám uvádíme jména zaměstnanců OÚ, jejich částečnou pracovní náplň a zaměstnance, který zajišťuje vyřizování některých záležitostí v době nepřítomnosti zaměstnance.

Marcela Bochňáková - referentka pro matriku a sociální věci

- evidence obyvatel (přihlášení a odhlášení obyvatel, změny pobytu, občanské průkazy, pasy,...)
- záležitosti matriky (sňatky, úmrtí, ověřování, výpisy z knih,)
- oblast sociální (sociální dávky starým a ZTP občanům, peč. služba, ústavní péče)

Zástup za paní M. Bochňákovou zajišťuje paní G. Bočková a J. Gratzová.

Milada Bortlíková - ekonom, účetní

Zástup za paní M. Bortlíkovou zajišťuje paní J. Gratzová.

- Janetta Gratzová** - referentka na sekretariátu starosty
- vede deník došlé pošty
- provádí zápisy OZ a OR, eviduje smlouvy
- vede agendu starosty a zástupce starosty
Zástup za paní J. Gratzovou zajišťuje paní M. Bortlíková.
- Eliška Vitásková** - referentka OÚ - hospodářka
- zajišťuje personální agendu, mzdy
- vede pokladnu, knihu odeslané pošty
- eviduje kopírování, svoz TKO, vodné a stočné, inventarizaci
Zástup za paní E. Vitáskovou zajišťuje paní G. Bočková.

- 5 -

- Gabriela Bočková** - referentka pro majetkové a pozemkové záležitosti, kulturu
- vede evidenci doplňování a oceňování půdy, stížnosti, přestupky, obecní archiv
- zajišťuje kulturní akce
Zástup za paní G. Bočkovou zajišťuje paní E. Vitásková, paní M. Bochnáková (J. Gratzová) - v oblasti kultury
- ing. Miroslav Selinger** - vedoucí stavebního úřadu
- vede a zajišťuje vše týkající se staveb (především organizací)
Zástup zajišťuje za pana ing. Seligra zajišťuje pan Petr Ricka.
- Petr Ricka** - referent stavebního úřadu
- vede a zajišťuje vše týkající se staveb (především občanů)
Zástup zajišťuje za pana P. Ricku zajišťuje pan ing. M. Selinger.-
- Pavel Koch** - stavební technik
- organizuje práci správních zaměstnanců, zajišťuje stavby v obci, provádí stavební dozor na stavbách obce
Zástup za pana Pavla Kocha zajišťuje pan R. Balarin, popř. starosta obce.
- I další pracovníci mají své svěřené úkoly:
- Rudolf Balarin** - správce vodovodů a kanalizačních sítí
Zástup za pana R. Balarina zajišťuje p. K. Gvoždík, A. Solich, J. Hellebrand
- Karel Gvoždík** - správce skládky na Borové
- správce budovy MŠ
- Alfréd Solich** - správce kulturního domu
- zajišťuje nákupy pro OÚ, MŠ, stavby, topič
- Vojtěch Zoul** - topič
- údržba travnatých ploch
- Miroslav Sněhota** - zahradník
- údržba zeleně a travnatých ploch
- Jiří Hellebrand** - zámečnické práce
- správce budovy OÚ, topič
- Karel Číž** - zedník
- zajišťuje a vede stavební opravy

Roman Pytlík - zedník

Lenka Jiříková - uklízečka

- 6 -

Poděkování občanům organizacím, firmám

Obec Bolatice si nesmírně váží nezištné pomoci našich spoluobčanů, organizací, spolků a firem.

Děkujeme proto všem, kteří nějakým způsobem přispěli ke zlepšení vzhledu naší obce, přispěli na pořádání kulturně-společenských akcí nebo akce pro občany pořádali apod.:

- **občanům obce** - za údržbu a úklid veřejných prostranství, za upozorňování na poruchy na osvětlení, vodě, kanalizaci, místních komunikacích,
- **p. Pavlu Kocurovi** - za pěkné zpracování kalendáře obce Bolatice a spolupráci s obcí při vytváření propagačních materiálů o obci,
- **p. Josefu Drozdovi** - za zpracování almanachu o historii a současnosti obce Bolatice,
- **všem místním kutilům** - za účast na výstavě na výstavě zahrádkářů a kutilů, kde vystavovali své nádherné výrobky,
- **organizacím**
 - **Slezskému německému svazu** - za zorganizování kulturně-společenské akce při odhalení památníku A. Scholtisovi,
 - **ZŠ** - za uspořádání pěkných oslav k 40. výročí školy,
 - **MŠ** - za uspořádání akcí pro děti - malování na asfalt, Drakiáda, apod.,
 - **SDH Borová** - za spolupráci při úpravě skládky, organizování mše svaté na Borové, za pomoc při čištění kanalizačních vpustí,
 - **SDH Bolatice** - za uspořádání okresní soutěže hasičské ligy, za pomoc při čištění kanalizačních vpustí,
 - **Českému svazu zahrádkářů** - za uspořádání překrásné výstavy zahrádkářů a kutilů,
- **firmám**
 - **Stavební firmě Šafrán** - za spolupráci při řešení drobných stavebních problémů v obci (výkopy, dovoz materiálu, atd.),
 - **p. Jiřího Radoschovského** - za zajištění dopravy panelů a stavební buňky z Opavy,
 - **Cestovní kanceláři Večerek p. Jindřichu Večerkovi** - za zajištění pěkného programu a zájezdu OÚ do jižních Čech,
 - **Lanexu a.s.** - za darování propagačních materiálů pro návštěvy obce ze zahraničí a z Prahy.

Poděkování patří i zaměstnancům OÚ, kteří pomáhali zlepšovat vzhled naší obce, podíleli se na odstraňování závad na obecním majetku, pořádali společenské akce pro veřejnost a i všem dalším, které jsme nestačili vyjmenovat.

- 7 -

Co je uschováno ve věži kostela

Někteří naši občané již vědí z církevního časopisu "Hlubina", jaké dokumenty jsou uschovány ve věži kostela sv. Stanislava, pro ostatní uvádíme alespoň stručný obsah jednotlivých listin.

Jsou zde uloženy dopisy farářů z roku 1881, 1912, 1949 a nejnovější z roku 2000, dále jsou zde dobové fotografie kněží, ministrantů, pohledy na obec, dobové mince.

V dopise z 8. května 1881 se mj. uvádí, že Bolatice mají společně s Borovou 1 800 obyvatel, lidé chodí za prací do Polska, přesto živoří. Farářem je v Bolaticích Oswald Beuchner narozený v Glucholazech.

V dopise ze 4. října 1912, který napsal farář Pavel Pleschka, je zmínka o rozšíření kostela (1911 - 1912), která stála 94 200,- marek. Návrh na rozšíření kostela vyhotovil architekt Josef Seyfried z Kravař. Peníze na rozšíření kostela byly získány především z kostelní pokladny, od kostelního patrona a z darů. V obci Bolatice i Borové žilo při posledním sčítání 2 470 obyvatel.

V dopise faráře Bohumíra Mučky ze dne 16. září 1949 je uvedeno, že obec čítá 2 800 obyvatel (z toho na Borové 550), že 2. světovou válkou byl těžce poškozen kostel, který byl opraven ze sbírek a darů. Pan farář rovněž uvádí, že od roku 1942 nemá kostel zvony.

V dopise faráře Zdeňka Šimíčka jsou uvedeny všechny důležité opravy v kostele od roku 1932, je zde informace o počtu věřících na nedělních bohoslužbách, o počtu dětí navštěvujících náboženství a další informace ze života farnosti.

Do věže byly díky pochopení pana faráře Z. Šimíčka poprvé uloženy i písemnosti Obecního úřadu v Bolaticích. Starosta obce v dopise budoucím generacím sděluje počet obyvatel v obci, o stavbách, které se provádějí a další zajímavosti ze života obce. Přílohou dopisu jsou i propagační letáčky o obci, zámku a obecní zpravodaj.

Zájezd OÚ do jižních Čech se vydařil

Ve dnech 8. - 10. září pořádal OÚ zájezd pro veřejnost do jižních Čech.

Zájezdu, který organizačně velmi dobře zajistil pan Jindřich Večerek, se zúčastnilo 39 účastníků, převážně občanů z Bolatic (z Koberic 5 a z Opavy 4).

V pátek 8. září jsme navštívili překrásné historické městečko Telč i jeho zámek, v sobotu jsme si prohlédli dopoledne Český Krumlov, odpoledne zámek Hluboká a v neděli jsme stihli navštívit pohádkový zámek Červená Lhota a husitské město Tábor.

Každý večer jsme trávili společně při zpěvu s kytarou, v sobotu jsme opékali párky.

A protože nám mimořádně přálo i počasí, byli všichni účastníci zájezdu velmi spokojeni.

Zásluhu na pěkném průběhu zájezdu má samozřejmě cestovní kancelář Večerek svoji celotřídní starostlivou péčí o účastníky zájezdu, dále zaměstnanci OÚ Bolatice, kteří pomáhali zajišťovat zájezd a samozřejmě všichni "cestovatelé", kteří se uměli pobavit a drželi partu.

Na příští rok připravujeme zájezd na jižní Moravu a tak doufáme, že s námi opět pojede plný autobus.

- 8 -

Výsadba stromů na polních cestách

V posledních letech vysadilo Myslivecké sdružení Křeménky na několika polních cestách stromy (kaštiny, jeřabiny, lípy, duby). Většinu těchto výsadeb financovala obec Bolatice.

Proč se výsadba vlastně uskutečňuje?

Přestože někteří lidé mají k výsadbě stromů výhrady (stíní polím), mají stromy vysázené na polních cestách velký význam jako krajinný prvek, v určitých lokalitách zpevňují meze a zabraňují rychlému odtékání dešťové vody a jsou i místem pro hnízdění ptáků a další drobné zvěře. Často slouží i jako zdroj potravy pro zvěř.

V současné době získala obec státní dotaci ve výši asi 70 000,- Kč na výsadbu stromů na čtyřech polních cestách (1. od remízky ke Koutům - dub letní, 2. od hlavní silnice na D. Benešov ke Křeménkám - jeřabina, 3. z ulice Na Lánech ke kříži - lípa, 4. nově obnovená cesta z ul. Na Lánech od p. Kolka k lesu - jeřabina).

Výsadba bude provedena pouze po jedné straně. Jednak proto, aby stromy nezastiňovaly pole, a jednak i proto, aby zemědělská technika měla dostatek prostoru pro průjezd polními cestami.

V osazování polních cest i dalších vhodných lokalit chceme pokračovat i v příštích letech. Tak chceme přispět ke zlepšování životního prostředí i vzhledu krajiny v okolí naší vesnice.

Pamětní deska s bystou Augustu Scholtisovi byla odhalena

V sobotu 7. října uspořádal Slezský-německý svaz (SNS) v Bolaticích ve spolupráci s OÚ Bolatice slavnostní akci, při které byla odhalena pamětní deska s bystou bolatického rodáka spisovatele Augusta Scholtise.

Slavnostního aktu se zúčastnilo více jak 100 účastníků z Bolatic, z okolních vesnic. Mezi hosty byli i přátelé z Rakouska, Německa a Polska (z naší družební obce Rudy položil kytici květin pan Manfred Wrona s manželkou).

V programu vystoupil mimo jiné i starosta obce, předseda SNS p. Jindřich Zajíček, děti ze souboru Burianky s paní Helenou Praskovou, pěvecký sbor SNS, mažoretky a další členové SNS. Největší úspěch sklídila paní Jitka Hoňková, která si získala srdce všech přítomných svým překrásným zpíváním moravských písní.

Program moderoval p. Josef Hluchník z Dolního Benešova a slečna G. Janíková.

Odhalením pamětní desky s bystou jsme uctili památku spisovatele Augusta Scholtise. Snad jsme tím přispěli k větší hrdosti našich občanů nad úspěchy svého rodáka.

Úřední hodiny na Borové

Další úřední hodiny na Borové budou: **8. listopadu 2000**

6. prosince 2000

- 9 -

Obec Bolatice na Internetu - www.bolatice.cz

Obec Bolatice má své internetové stránky. Přestože jsme o nich psali již na začátku letošního roku, znovu připomínáme jejich existenci. Na těchto stránkách totiž získáte řadu zajímavých informací o historii i současnosti obce, o struktuře a organizaci OÚ, o obecních vyhláškách, o místních podnikatelích, službách v obci, o ubytování, kulturních akcích v obci a další aktuální informace.

Můžete si zde přečíst i obecní zpravodaj a podívat na fotografie obce z minulosti i současnosti.

V příštím roce se zde budou objevovat i další informace např. o prodeji pozemků v obci, o výběrových řízeních na stavby v obci, o činnosti spolků pro obnovu venkova a další.

Pokud máte možnost, navštivte naše stránky www.bolatice.cz.

Skládka na Borové opět upravena

V říjnu byly provedeny další drobné pozemkové úpravy na skládce na Borové.

Činností na staré skládce vznikl velký násyp odpadků, který vytvořil umělé údolí, které bylo neustále pod vodou. Proto se obec rozhodla provést drobné úpravy pozemků, aby vzniklé údolí bylo zasypáno.

V rámci úprav bylo připraveno vedle stávajícího velkého hřiště i další malé hřiště, na kterém bude v budoucnu vybudováno hřiště asfaltové.

Protože někteří občané mají obavy, že na bývalé skládce by nemělo být hřiště, zeptali jsme se na referátu životního prostředí Okresního úřadu v Opavě a okresní hygienické stanici, zda opravdu nehrozí nějaké nebezpečí. Byli jsme však ujištěni, že na těchto skládkách sice mohou vznikat některé nežádoucí plyny (methan) a z půdy se mohou uvolňovat i látky obsahující těžké kovy, ale žádné nebezpečí pro děti i dospělé nehrozí, protože se vše uvolňuje ve velmi malé koncentraci ve volném prostoru.

Naučná stezka je konečně dokončena

Trošku později než jsme předpokládali, ale přece jen, je už dokončena naučná přírodovědná stezka ve "Velkém" lese. Naučná stezka začíná i končí na Borové (karnevalová cesta, skládka) a je dlouhá 6 km.

Během procházky lesem se dostanete na pěkná místa v lese, z nichž nejhezčí je Pinkadélko. Cestou můžete poznávat naše stromy, s jejichž názvy se můžete seznamovat asi na 30 tabulkách s názvy stromů. Pro lepší orientaci v terénu jsme zhotovili ukazatele směru pochodu i s určením délky trasy. A pokud budete unaveni, můžete si odpočinout na nových odpočívadlech.

V příštím roce se pokusíme stezku rozšířit i o trasu na Albertovec a ve spolupráci s Lesy České republiky umístíme na stezku informační tabule o ochraně přírody i o zvěři, která u nás žije.

Chtěli bychom poděkovat všem, kteří se na vybudování naučné stezky podíleli - Mgr. J. Neuwirthovi a dětem z klubu Tereza, p. P. Kochovi a dětské organizaci Kondor, zaměstnancům OÚ Bolatice, Lesům České republiky - p. J. Mučkovi a p. V. Poláškov, který daroval dřevěné kůly.

Poděkování patří i Nadaci VIA z Prahy, která přispěla finančně na realizaci tohoto projektu.

- 10 -

Poslední výzva neplatičům

I v naší obci jsou občané, kteří již delší dobu neuhradili OÚ Bolatice doplatky za vodné a stočné, nájemné, za psa, sběr domovního odpadu, obědy ve ŠJ apod.

Všichni dlouhodobí dlužníci obce obdrží poslední výzvu k zaplacení v průběhu měsíce listopadu. OÚ je upozorňuje, že pokud tito občané neuhradí dlužné částky do konce letošního roku, bude jim zaslán do zaměstnání zápočet na mzdu, důchodcům zápočet na důchod.

OÚ je připraven vyhovět s posečkáním platby těm občanům, kteří se přijdou dohodnout s ekonomkou OÚ o způsobu splácení dluhu.

Věříme, že i toto upozornění pomůže ke zlepšení platební kázně našich občanů.

Pobíhající psi a stojící auta v ulicích jsou nešvary místních občanů

OÚ Bolatice již několikrát upozorňoval majitele psů i aut (osobních i nákladních), aby nenechali volně pobíhat své psy na veřejných prostranstvích a neparkovali se svými auty (nebo auty zaměstnavatelů) na místních komunikacích.

V poslední době se v naší obci zvýšil počet chovatelů psů i majitelů aut. Všichni majitelé (ať už psa či auta) si však musí uvědomit, že jejich "miláček" nesmí obtěžovat další občany. V mnoha případech však tomu tak není a to pouze proto, že někteří občané nerespektují zákony této země nebo pravidla soužití s dalšími občany.

S psy jsou jistě problémy při hárání, ale vždy záleží na majiteli psa, jak svého pejska zabezpečí. Pokud se o něho stará dobře a má ho dobře zajištěného, pak se nemůže stát, aby v obci pobíhalo tolik psů, někdy i těch největších plemen. Až se stane problém, bude pozdě!

Rovněž majitelé aut by se měli zamyslet nad svým parkováním, zvláště v místech, kde to je zakázáno. Tady neobstojí věta "Který blbec tady dal zákaz stání". Auta mají parkovat především na soukromých pozemcích a v místech k tomu určených, pouze návštěvy by měly parkovat na místních komunikacích.

Většina občanů se ohání zákony ze západních zemí a sama přitom tyto zákony porušuje. V cizině (na vesnicích) neexistují pobíhající psi a na místních komunikacích neparkují téměř žádná auta a už vůbec ne v noci.

Chovatelům psů vzkazujeme - mějte rádi svoje pejsky, ale starejte se o ně tak, aby neobtěžovali spoluobčany a zabezpečte si je na svém pozemku.

Majitelům aut vzkazujeme - parkujte především na svých pozemcích, předejdete tak problémům se sousedy i s OÚ. Blíží se zimní sezóna a Vaše auta budou bránit úklidu sněhu z místních komunikací.

Pokud se situace s pobíhajícími psy a parkujícími auty nezlepší, přistoupíme, bohužel, i k represí ve spolupráci s Policií ČR z Kravař.

Proč? Neustále přibývá počet občanů, kteří si na výše uvedené nešvary ztěžují.

-11 -

Co se v obci udělalo za poslední dva měsíce

Každoročně bývají měsíce září i říjen stavebně nejvýznamnějšími měsíci v roce.

Nejinak je tomu i v letošním roce. Příčinou zvýšeného stavebního ruchu je opožděné získávání financí. Dotace stát schvaluje vždy v polovině roku, a než se dostanou až do obce, trvá to opět několik týdnů. Rovněž příjmy z daní jsou nejlepší v letních měsících. Někdy se i stane, že obecní zastupitelstvo posílí v průběhu roku některé kapitoly rozpočtu.

V uplynulých měsících jsme dokončili rekonstrukci zámeckého parku (drobné úpravy se uskuteční ještě v listopadu a na jaře se vyseje tráva) - stavbu zajišťovala Stavební firma Šafrán ve spolupráci s firmou Presblok p. Luchy z D. Benešova, ozelenění parku provádí zahradnictví ing. Z. Mazala.

Firma Stawex zajišťuje rekonstrukci půdní vestavby na koupališti ve spolupráci s místními firmami p. ing. D. Kozla a A. Pěcháčka a dokončuje výstavbu parkoviště u zdravotního střediska a první části dolní poloviny nového hřbitova.

Firma p. Jaroslava Mrkvy z Opavy prováděla zemní úpravy na skládce na Borové a upravovala plochu budoucího nového hřiště vedle stávajícího areálu FK.

Stavební firma Šafrán dokončila výstavbu chodníku z ulice Ratibořská na Borovou (definitivní úprava bude dokončena příští rok) a pokračovala v rekonstrukci ulice Školní.

Zaměstnanci OÚ opravili vjezdy v části chodníku na ul. Nádražní, opravili částečně chodník na ul. Ratibořské, ul. Hlavní a pokračovali v dokončování chodníků na ul. Květinová.

Dále zaměstnanci OÚ vyrobili stojany - držáky na konve na hřbitovy, dokončili čtyři malé autobusové zastávky, prováděli práce na materiálně-technické základně (na ul. Ratibořská - plynová přípojka, žumpa,...), upravovali veřejná prostranství, příkopy, hráze, opravili střechu sauny v mateřské škole, atd.

Program obnovy venkova pokračuje

Spolek pro obnovu venkova v Bolaticích připravil na úterý 17. 10. 2000 ve spolupráci s OÚ Bolatice a ing. arch. J. Kovářem a ing. arch. J. Stejskalem besedu s občany na téma "Jak vhodně nadstřešit rodinný domek, jaké zhotovit oplocení, tvar oken a dveří u rodinných domků v naší obci".

Občané byli dále seznámeni s plněním jednotlivých bodů programu obnovy venkova /POV/.

Ing. J. Kovář a ing. J. Stejskal promítli občanům fotografie již splněných nebo realizujících se bodů POV (místní komunikace, úpravy skládky Borová, orientační tabule, zámek, zámecký park, materiálně-technická základna, autobusové zastávky, atd).

Přítomní občané se seznámili i s novými studiemi na řešení centra obce, sportovního areálu a selské usedlosti p. J. Buriana (skanzen lidového tvořitelství).

V diskusi pak občané upozorňovali na některé problémy v obci, navrhovali další body POV a sdělovali se zkušenosti se stavbami apod.

Je jen velká škoda, že tohoto setkání se zúčastnilo asi 25 občanů. Mohli jste získat řadu zajímavých informací nejen o výstavbě v obci, ale i o úpravě rodinných domků.

Se zpracovanými studiemi POV a navrhovanými úpravami rodinných domků se můžete seznámit v kanceláři vedoucího stavebního úřadu nebo starosty obce.

- 12 -

Volby do zastupitelstva Ostravského kraje a do Senátu

V neděli 12. listopadu 2000 se uskuteční od 8,00 do 22,00 hodin volby do zastupitelstva Ostravského kraje a 1. kolo voleb do Senátu (2. kolo se uskuteční 19. listopadu 2000).

V naší obci jsou stanoveny tři volební okrsky:

č. I. - budova OÚ pro občany bydlící na ulici: 1. *Máje, Družstevní, Horní, Hornická, Jasanová, Javorová, K hrázi, Nádražní, Opavská, Sokolovská, Zahradní*

č. II. - budova kulturního domu - pro občany bydlící na ulici: *Dolní, Hlučínská, Ke koupališti, Květinová, Luční, Lesní, Mírová, Na lánech, Náplatková, Nová, Padoly, Polní, Příčná, Příkopní, Ratibořská, Sadová, Slunečná, Souběžná, Svobody, Školní.*

č. III. - budova MŠ na Borové pro občany z Borové bydlící v ulici: *Lípová, K lesu, Bělská, Hlavní, Okružní, Krátká, Úzká, Třešňová*

Právo volit má státní občan České republiky, který alespoň v den voleb dosáhl věku nejméně 18 let a je přihlášen k trvalému pobytu v obci, která náleží do územního obvodu kraje.

Volič po příchodu do volební místnosti prokáže svou totožnost a státní občanství České republiky platným občanským průkazem nebo cestovním pasem České republiky.

Uschlá tráva v příkopech

Jistě jste si všimli zešloutlé trávy a usychajícího plevelu v příkopech v naší obci a v blízkosti naší obce.

Protože každoročně zaměstnanci OÚ bojují s plevelu, využili jsme nabídky p. Vlastimila Poláška, který v daných lokalitách provedl postřik proti rostlinným plevelům

V příštích letech by tak měla podél cest a příkopů růst pěkná zelená tráva.

Lanex a.s. provede úpravu zeleně

Úpravu zeleně před starou budovou Lanexu provede Lanex a. s. tak, aby vzhled navazoval na úpravu zámeckého parku.

Bohužel, při těchto úpravách bude pokácen vysoký smrk, který svými kořeny ohrožuje podzemní rozvody vody, plynu, elektřiny.

Jako náhradu za tento strom vysadí Lanex a.s. několik stromků ve svém areálu.

- 13 -

Víra jako řemen - článek k pousmání nebo varování?

Dostal se mi do ruky článek psaný místním panem farářem ve zpravodaji této farnosti - Hlubině. Nejprve jsem se mu pousmál, po hlubším zamyšlení mi to nedalo, abych nezareagoval.

Jsem člověk, který nenavštěvuje místní svatostánek, neznamená to však, že tím jsem člověk bez víry a horší než ostatní. Právě naopak. Měl jsem možnost se setkat s lidmi vysoce postavenými z řad katolické církve. Jsou do dnešního dne mými přáteli a naše diskuse o víře s těmito lidmi pro mne znamenaly obohacení a další poznání. Není třeba dodávat, že takových lidí si vážím.

Je třeba však zdůraznit, že jejich výklad víry nebyl nikdy dogmatický a jejich přístup k věřícím vycházel ze samé podstaty lásky k Bohu a církvi. Z principu jsem i s jedním z nich /nepřál si být jmenován/ konzultoval tento článek.

Z článku, který se zabývá z velké části tím, že lidé, kteří se neúčastní nedělní mše svaté, páchají těžký hřích, číší však tvrdý dogmatismus hraničící se zastrašováním a pan farář se staví do takové hodnotící pozice účastníků zájezdu, která mu v žádném případě nepřísluší. Zavání mi to tak trochu historickými postoji církve ke svým věřícím a svému okolí. Jaký vliv měly postoje takovýchto dogmatiků na velké skupiny obyvatel, není nutno dodávat.

Proto bych se chtěl touto reakcí na výše uvedený článek zastat těch věřících, kteří žijí v souladu s hlásáním církve a jsou dobrými křesťany, ať jsou si vědomi, že na posouzení toho, zda poznání své vlasti, návštěva míst, kudy kráčela historie, a návštěva svatostánků v jiných místech, byť bez mše svaté, je těžký hřích, je někdo jiný než ten, který o víře jako řemen hovoří prostřednictvím takových to článků.

Jindřich Večerek - Družstevní 25, Bolatice

Veselé malování

bylo první akcí MŠ ve spolupráci s OÚ, která se uskutečnila v letošním školním roce.

I když nám počasí příliš nepřálo a déšť nám hrozil, že smyje krásné obrázky z cesty, přece se sešlo dost dětí se svými sourozenci a rodiči, aby křídami a pastely proměnily cestu pod KD ve svět pohádek. Za své princezny a pohádkové postavičky děti dostaly diplom a malou sladkou odměnu.

Druhou akcí byl 2. ročník DRAKIÁDY, který se uskutečnil v pátek 6. října na "Fusáku". Drakiádu zahájil p. Kubný ukázkou leteckého modelářství, za což mu velice děkujeme. A pak už vzlétli draci pohánění větrem - někteří koupení, ale i vyrobení doma. Porota složená z rodičů měla těžkou úlohu - vybrat nejpěknějšího, nejveselejšího draka, toho co vzlétl nejvýš, nejmenšího, největšího atd. a tyto draky a jejich majitele odměnit.

Ani tentokrát nám počasí příliš nakloněno nebylo, a tak se odměny za účast začaly rozdávat za mírného mrholení a končilo za vydatného deště.

Tímto tedy drakiáda končila. Někteří draci díky dešti začali barevně plakat, ale celkový dojem to snad nepokazilo. Bohužel úsilí těch, co je vyráběli, přišlo nazmar.

I tak to bylo příjemně prožité páteční odpoledne. A tak za rok na 3. ročníku DRAKIÁDY nashledanou.

Za Mateřskou školu - Jana Herudková

- 14 -

Chlouba zahrádkářů

Největším poděkováním za celoroční starost a práci při pěstování ovoce a zeleniny je její úspěšná sklizeň. Každý zahrádkář se těší na to, aby měl ovoce pěkně narostlé a vybarvené. Tím se může pochlubit na výstavách ve své nebo sousední obci. Také my jsme se letos zúčastnili našimi výpěstky několika výstav, a to ve Slavkově, Štěpánkovicích, Oticích a hlavně na naší výstavě, kterou jsme pořádali od 29. 9. do 2. 10. 2000. Naše výstava, která byla spojena i s výrobky domácích kutilů a novodobou prací při chování včel, se nám opravdu letos vydařila k naší plné spokojenosti. Svědčí to i v návštěvnosti občanů na této výstavě. Dopočítali jsme se počtu okolo 1 200 dospělých, a to nejen z naší obce, ale mnoho bylo i ze sousedních obcí. Můžu s čistým svědomím prohlásit, že to byla naše nejúspěšnější výstava, nejen co do počtu návštěvníků. Příklad: poslední výstavy na Hasičské zbrojnici v Bolaticích v roce 1998, která byla nejslaběji navštívena v historii od roku založení naší organizace, bylo přítomno 352 návštěvníků. Na letošní výstavě bylo 352 vzorků ovoce, Odrůd jablek bylo 102 a hrušek 15. Mimoto jsme viděli několik vzorků vína, broskví, švestek. Vystavovatelů ovoce a zeleniny bylo 42. Nejvíce odrůd ovoce od jednoho zahrádkáře bylo 68, nejmenší 2 odrůdy. Všem, kteří donesli i jenom 2 vzorky, patří dík. Z toho je vidět, že mají o naši organizaci zájem. Mrzí mne, že někteří zahrádkáři, kteří mají krásné ovoce a zeleninu, nedonesli nic. Někteří se na výstavu nepřišli ani podívat. Snad přijdou příště. Byli i vystavovatelé, kteří nejsou členy naší organizace, ale přesto donesli své výpěstky a jim patří také naše poděkování.

Věřím, že ti, kteří zhlédli výstavu, byli mile překvapeni, a to nejen výpěstky zahrádkářů. Také se přesvědčili o tom, že včelaření, když se dělá poctivě, je veliké umění. Měli možnost z blízka prohlédnout si včely a jejich královny a taky všelijaké přípravky a pomůcky a také vzorky medu. Za toto chci velice poděkovat příteli Erichu Viláškoví, který se na tomto nejvíce podílel a předával zájemcům své zkušenosti a rady.

O výrobcích domácích kutilů na výstavě bylo vysloveno mnoho chvály a hodně návštěvníků bylo mile překvapeno, co všechno naši občané dovedou. Určitě máme v obci více takových šikovných občanů, ale nemají odvalu své výrobky ukázat na veřejnosti. Je to škoda. Na příští společné výstavě, kterou chceme podle příslibu starosty obce pořádat za dva roky, bude určitě více vystavovatelů. Myslím, že budeme muset obsadit i jeviště.

Obecnímu úřadu v Bolaticích chci za naši organizaci velice poděkovat, že nám umožnil tuto výstavu v kulturním domě uspořádat. Už samotné prostředí mile překvapí každého návštěvníka, a to hlavně občany z okolních obcí. Veliké díky patří paní Gabriele Bočkové, která nám věnovala hodně svého volného času, aby tato výstava byla úspěšná.

Také chci poděkovat těm, kteří donesli vzorky krásné zeleniny. Vřelý dík patří také paní Anežce Sněhotové a jejím dvou pomocnicím. Ty se postaraly o krásné aranžování celé výstavy.

A teď ještě několik rad před zimou. Nezapomeňte odstranit od stromků mulčovanou trávu, která by byla dobrým úkrytem pro slimáky a myši. Také cibule a hlízy květin, jako jsou mečíky, hlíznaté begonie, tygridy a další, které jsou choulostivé na mráz, musíme vyjmout ze země. Také je třeba zkontrolovat ploty, aby tam nebyly díry pro zajíce. Až do zámrazu ještě můžeme sázet ovocné stromky, kromě broskvoní. Ty můžeme sázet do 15. října a pak až na jaře. Někteří občané se mě také ptají, jestli můžou při rytí zahrádky používat chlévský hnůj a pak půdu posypat vápnem. Vápnem máme hnojit jednou za čtyři roky.

- 15 -

Když používáme hnůj a zároveň vápno, tak nám vápnem vyprchá z hnoje všechen dusík a zůstane nám z něho jen humus, bez živin a to hlavně bez dusíku, který je pro růst rostlin nejdůležitější. Kdo nemá hnůj, může s úspěchem použít i EKO HUM a tento zarýt. Kdo ještě zapomněl vysadit česnek, může tak učinit až do zámrazu půdy.

Přeji Vám zdárné ukončení tohoto roku a dobrý odpočinek do roku dalšího.

Erich Duxa
Bolatice-Borová

PODĚKOVÁNÍ

Upřímným "Pán Bůh zaplat" děkuji všem věřícím i nevěřícím, kteří věnovali své dary na pokračování oprav střechy našeho farního kostela.

Při sbírce, která proběhla 23. září 2000, bylo vybráno 813 240,- Kč.

V současné době se pracuje na zajištění inženýrské činnosti. Vlastní práce na opravě střechy, dále Pán Bůh, budou zahájeny rovněž ještě v tomto roce.

P. Zdeněk Šimíček
farář

Sbor dobrovolných hasičů Bolatice

Vážení spoluobčané, příznivci a sponzoři hasičů, sestry hasičky, bratři hasiči. V minulých vydáních Zpravodaje jsem se v této části věnoval preventivní činnosti v oblasti požární ochrany. V tomto vydání se chci zaměřit na oblast represe, v našem případě výsledků hasičských soutěží, které pořádalo naše sdružení v Bolaticích a na Borové.

Hlavní oslavy 95. výročí založení Sboru dobrovolných hasičů v Bolaticích se uskutečnily začátkem srpna, a to jak výstavou starodobé, tak i současné požární techniky. Uskutečnila se také ukázka dobového zásahu hasičů s technikou taženou koňským spřežením. Na druhou stranu byla provedena ukázka moderního hašení velkoplošných požárů pomocí letadla. Škoda jen, že si většina

z vás nenašla čas zhlédnout výše uvedené, v našich končinách zcela ojedinělé ukázky toho, co uměla a umí hasičská technika, ovládaná šikovnými lidmi.

V neděli 6. srpna se uskutečnila pohárová soutěž mužů a žen v požárním sportu. Na tuto soutěž se sjelo více jak 30 požárních družstev. V kategorii mužů se na prvním místě umístili muži z Pustkovce, kteří zvládli finálový požární útok za 15,35 sekund, na druhém místě skončilo družstvo ze Svinova. V soutěži žen provedly nejrychleji požární útok ženy z Martinova.

V podvečer pak byla vylosována tombola. Výherce hlavní ceny se o výhru ve stanoveném termínu přihlásil. Hlavní cenou byl vykrmený vepř.

Již tradičně se před zahájením školního roku uskutečnila v areálu základní školy soutěž mladých požárníků, a to ve dvou kategoriích. Z mladších žáků byla hodnocena čtyři družstva. Vyhráli žáci z Velkých Hoštic. V kategorii starších žáků bylo hodnoceno celkem 8 družstev. Zde dosáhli nejlepšího času v požární disciplíně mladí hasiči z Kravař.

- 16 -

V souvislosti s tímto tradičním kláním hasičského potěru chce Sdružení dobrovolných hasičů z Bolatic poděkovat za pochopení a přízeň paní ředitelce Mgr. Dagmar Tielové a panu Josefu Kozelkovi.

U příležitosti oslav výše zmiňovaného výročí jsme jako SDH Bolatic byli poctěni možností uspořádat pohárovou soutěž "O pohár ředitele Hasičského záchranného sboru okresu Opava". Soutěž o tento pohár s finanční dotací je každoročně zároveň i závěrečným kolem okresní ligy v požárním sportu. Této možnosti jsme využili a za značného pochopení bratrů a sester hasičů z Borové se mohla tato soutěž uskutečnit 30. 9. na bývalé skládce na Borové. Bez nadsázky lze říci, že v překrásném areálu s krásnou lesní kulisou a za slunečného počasí, za účasti 16 požárních družstev, řady významných hostů, např. starosty obce Mgr. Herberta Pavery a nejvyššího představitele Sdružení dobrovolných hasičů Čech, Moravy a Slezska ing. Richtra byla soutěž zahájena ředitelem HZS Opava plk. Jaroslavem Neuwirthem ve 14,00 hodin.

Vítězem tohoto dne se stalo družstvo z Velkých Hoštic, které se stalo i celkovým letošním vítězem okresní ligy v požárním sportu. Zde stojí za zmínku, že naše družstvo mužů, které se letos zúčastnilo poprvé této soutěže, se umístilo z 26 účastníků na celkově krásném 12. místě (aby se vůbec mohli naši muži takových soutěží zúčastňovat, musela se zajistit pro nás dosti velká finanční částka na jejich technické vybavení. Touto cestou také děkujeme sponzorům).

Touto soutěží, dá se říci, byla ukončena sezóna v požárním sportu. O této sezóně, tak jako o těch minulých a příštích, lze říci, že byla a budou pořádány v duchu hasičského hesla "Bohu ke cti, bližnímu ku pomoci".

I když bylo v tomto příspěvku bylo uvedeno mnoho výsledků a byla zmínka o ukončení soutěží, nelze příspěvek chápat jako hodnocení letošního roku. Přesto musím uvést to, co bylo slyšet na akcích pořádaných našim sdružením. "Malá účast občanů". Je to všechno i přesto, že my, jako hasiči, jsme se snažili prezentovat co nejlépe i atraktivní formou připravenost chránit hodnoty, ale, žel Bohu, tyto naše snahy jsou bez větší přízně Vás, občanů Bolatic. Na druhé straně máme radost z každého našeho příznivce.

Věříme, že se taková situace v budoucnu změní.

Ing. Robert Vitásek - jednatel SDH Bolatic

AEROBIC!!!

Oznamujeme Vám s velkým potěšením, že se nám podařilo zajistit profesionální cvičitelku aerobiku paní Irenu Josefusovou, která se už na všechny, kteří máte rádi pohyb a moderní taneční muziku, těší od 30. října 2000 každé pondělí a středu od 18,00 do 19,00 hod. v sále kulturního domu.

Šipkový sport

V září začala již čtvrtá sezóna Opavské ligy Zlatovaru 2000-2001.

V loňském roce bylo zapsáno 18 družstev. V nové sezóně se přihlásilo neuvěřitelných 27 družstev, která musela být rozdělena do tří skupin A, B, C. Loňské mládežnické družstvo

SK - Bolatice se do nové sezóny nepřihlásilo. Přesto má naše vesnice zase 3 družstva: DC - Bolatice, DC - Sepie, DC - Borová.

V této sezóně se bolatičtí a borovští sportovci budou snažit, aby se zapsali na prvních místech svých skupin .

Za šipkový sport - Petr Vitásek

- 17 -

Sbor dobrovolných hasičů Borová

Zdravíme všechny příznivce našeho spolku i čtenáře těchto příspěvků v Bolatickém zpravodaji. Naše spolková činnost plyne dál se všemi starostmi a radostmi. Ale zaměříme se raději na ty radosti.

V uplynulých dvou měsících se nám podařilo zorganizovat noční hasičskou soutěž. V pátek večer 8. září se v našem sportovním areálu u autobusové točny sešlo celkem 23 družstev. Za stížených světelných podmínek soutěžila družstva v klasickém hasičském útoku na dva proudy. Vyhrálo družstvo ze Staré Vsi. A protože počasí vcelku vyšlo, přišli se podívat i někteří naši spoluobčané. Byla to vydařená akce.

Několik slov k tomuto sportovnímu areálu. Po několika akcích se ukazuje, že postavení chatky pro prodej občerstvení byl velice zdařilý nápad. Taktéž výhled na hřiště z výšky od chatky výrazně zlepšuje podívanou. Na rovném hřišti viděli jenom diváci z prvních řad. Tady je to mnohem lepší. Toto značně rozšiřuje využití areálu. Jeho výstavba ještě není u konce. Věříme, že do budoucna nezůstane jen při hasičských slavnostech.

V sobotu 30. září zorganizoval v tomtéž areálu SDH Bolatice ligu v individuálním hasičském sportu. O této akci najdete zmínku v jiném příspěvku zpravodaje.

V hasičském sportu na noční soutěži v Bohuslavicích obsadily naše ženy 1. místo, v Kozmicích 2. místo a na klasické soutěži v Rýmařově skončily ženy už potřetí za sebou na 1. místě. Blahopřejeme k úspěchům.

Sezóna hasičských soutěží skončila. Pracujeme na nátěrech a jiné údržbě našich zařízení. Obzvláště se věnujeme lavicím a stolům převážených na trajleru. Po desítkách let dobré služby na Borové i v Bolaticích opravu nutně potřebují.

Děkujeme všem našim příznivcům.

Za SDH Borová
Ing. Rudolf Stavař

Jak jsme se potkali

Někteří žáci naší školy se zúčastnili výměnné poznávací akce pro mládež ze tří zemí - Polska, Německa a České republiky. Místem setkání žáků a jejich učitelů se stala vesnice Rudy nedaleko našich hranic - v okrese Ratiboř.

Po dobu deseti dnů, 11. - 20. 9. 2000, jsem poznávali zvyklosti i odlišnosti života lidí z různých oblastí, zároveň však nejcennější zkušenost komunikace, dokonce s použitím cizího jazyka, ať už němčiny, angličtiny, či lámané polštiny.

Bohatý program projektu zahrnoval několikadenní pobyt v místě - seznamování se s hostitelskou rodinou, hry s kamarády, návštěvy školy /bez výuky/, třídní a jednodenní výlet.

Navštívili jsem historický skvost - město Krakov, horské turistické středisko v Tatrách Zakopané. Pobývali jsme v polských Beskydách - národ. Parku Babiegorském, místo - Zawoje. Rovněž jsem zhlédli expozici v rodném domě papeže, v městečku Wadowice. Poznávání Polska bylo doplněno prohlídkou koncentračního tábora v Osvětimi.

- 18 -

Mezinárodní skupina zavítala i do naší vesnice. Navštívila základní školu, vydala se za poznáním do okresního města, zámku v Hradci a zároveň se nejvíce těšila na společenské události, jako byly seznamovací a rozlučkové diskotéky.

Ke všem událostem patřila typická jídla charakteristická pro danou oblast.

Nejčastěji používanou větou byla: " Paní učitelko, jak se řekne - to či ono?" nebo "pane učiteli, co je to?"

My dospělí víme, že důležité věci pro budoucnost začínají od maličkostí, které nás obklopují. Třeba i slovíčka, kterým zrovna nerozumíme, ale máme snahu je poznat a pochopit. Krásné zážitky z vlastní zkušenosti jsou obohacením života. Snaha podniknout něco pro ostatní, umožnit jim poznání naší vlasti, a především, přátelsky komunikovat. Myslíme si, že to je nejslibnější vize naší společné budoucnosti ve spojené Evropě.

Tým: Petra Ratajová, Pavla Franková, Josef Labuda, Stanislav Halfar

A co si o tom myslí děti? Položili jsme anketní otázky:

"Jak hodnotíš pobyt v Polsku?"

Odpovědi: "Super!"

Pro mne byl pobyt v Polsku velkým přínosem. Byla jsem v této zemi podruhé, ale zato na delší dobu. Přátelská atmosféra v rodinách, kde jsme byli ubytováni, zdokonalení se v německém jazyce a navázání nových přátelství, to byly klady mého pobytu.

Jolana

"Nejhezčí postřeh, zážitek, setkání?"

3 dny v chatkách

diskotéka, výlety a rodina

pohoštění u starosty Kuznie Ratibořské

anonymové

Návštěva Krakova, Mariánská bazilika s vyřezávaným oltářem, polské Tatry a zubačková dráha, kterou jsme vyjeli na vrchol hory.

Společně

Hluboký zážitek mám z návštěvy v koncentračním táboře v Osvětimi. Člověk nemůže ani uvěřit, že taková hrůza někdy existovala.

Jolana

"Bylo to dobrá zkušenost? Proč?"

Ano, poznali jsme nové kamarády.

Dobrá zkušenost to byla, protože jsem musela být samostatná.

Hovořili jsme někdy rukama, nohama, ale funguje to.

Konečně jsem použil, co jsem se v jazyku naučil, jo a taky nová slova

Lukáš, David, Honza, Tereza, Alžběta, Hana, Kateřina, Jolana, Kamil, Monika.

- 19 -

Co je nového v FK?

Konec léta a začátek podzimu, to je období, kdy fotbalisté mají plné nohy práce v bojích o mistrovské body. Letos zvláště sledované, jelikož naši muži postoupili do župního přeboru a tam se body sbírají mnohem hůře než v I. A třídě.

Samozřejmě se s tím trochu kalkulovalo, ale že to bude tak obtížné, mnozí nevěřili. Po 11. kole (9. 10.) jsou muži A na 13. místě se ziskem 11 bodů. Žádná sláva, ale do konce chybí ještě 4 kola a tak věrme, že nějaké bodíky ještě přibudou a hoši své postavení v tabulce vylepší. Kdo tuto soutěž sleduje blíže a cestuje i na zápasy venku ví, že většinou jsou v soutěži dobrá a kvalitní mužstva. Vybavení a vzhled kabin, hřiště a okolí je rovněž na slušné úrovni. V tomto se nemusíme za svůj fotbalový stánek stydět.

Jistě je povzbuzením pro činovníky i příznivce, když se hostující mužstvo vysloví pochvalně o našem hřišti i vybavení. Ještě nějaké body navíc a mohla by být spokojenost.

Avšak nejen "ačko", ale i ostatní oddíly hrají své soutěže. U mužů "B" už bývají tradicí horní patra tabulky a nejinak je tomu i nyní. Horší je situace u dorostu, který se stále nemůže chytit a jeho postavení v tabulce je nelichotivé. Výbor FK a jistě i Vy však doufáme ve zlepšení výkonů a tím i výsledků. Žáci

své soutěže nezhájili rovněž úspěšně, ale, i tam očekáváme zlepšení. Jinak výbor FK pracuje nejen na zajišťování chodu oddílu v soutěžích, ale i na zvelebování svého stadiónu a okolí. Připravuje se rovněž ve spolupráci s OÚ rozšíření stávajícího hřiště směrem k Albertovci, kde vznikne nová tréninková plocha. Projekt je zpracován a vypadá velice pěkně. Pokud se dotáhne do konce, budeme mít v Bolaticích opravdu krásný sportovní areál.

Výbor FK děkuje všem, kteří se i byť malým dílem podíleli na údržbě nebo na zajištění akcí FK, počítá s Vaší podporou našim fotbalistům v jejich úsilí získávat mistrovské body. Děkuje OÚ za finanční podporu klubu, děkuje sponzorům a těší se na další spolupráci s nimi a věří, že příště bude zpráva veselejší.

G. Václavík - za výbor FK

Zpráva Slezsko-německého svazu

V sobotu dne 7. října 2000 byla na budově zámku v naší obci slavnostně odhalena pamětní deska s bystou na památku zemřelému místnímu spisovateli Augustu Scholtisovi.

Slavnosti se zúčastnili zástupci německých svazů z Polska, Rakouska, Německa, také našich hlučinských svazů, místní občané i občané z okolních vesnic.

Zúčastněné přivítal a úvodní slovo přednesl předseda Slezsko-německého svazu Bolatice p. Jindřich Zajíček. Pamětní desku s bystou odhalil starosta obce Bolatice pan Mgr. Herbert Pavera.

Po přečtení životopisu spisovatele byly recitovány básně a stejně jako projevy byly překládány z německého do českého jazyka. Také se zpívaly písně německé a hlučinské. Ukončení slavnosti proběhlo v kulturním domě, kde vystoupil pěvecký sbor z polských Křenovic.

- 20 -

Životopis Augusta Scholtise

August Scholtis se narodil 7. srpna 1901 v Bolaticích. Jméno August dostal proto, že se narodil v měsíci srpnu - Augustu. Jeho otec Fritz Scholtis byl syn domkáře, měl pekárnu, malé zemědělské hospodářství a jeho velikou zálibou byl chov včel. Kromě toho rád muzicíroval. Jeho matka Valeska, rozená Dudová, byla selská dcera, velmi zbožná, tvrdě pracovala, což bylo příčinou, že ve 42 letech zemřela.

August Scholtis byl jako dítě spíše se svým milým, přátelským dědečkem Tomaškem pospolu. Od něho se dozvěděl mnoho o folklóru a o dějinách. Babičku znal málo, protože brzy zemřela. Druhé prarodiče znal velmi málo. Scholtis byl vychován přísně pruský a katolicky. V rodině se denně ráno a večer v kleče modlilo.

Od roku 1907 navštěvoval August Scholtis školu v Bolaticích, kde také jeho strýc vyučoval. V bolatické škole vyučoval od roku 1910 až 1914 mladý učitel Karel Schodrok z Nisy. Jeho učební metoda byla tak úspěšná, že jeho žáci nechtěli jít domů. Dokonce rodiče chodili do večerních kurzů. Schodrok stupňoval u svých žáků jejich patriotismus například tím, že je seznámil s básníkem Josefem von Eichendorffem. On založil dokonce na své náklady ve vesnici knihovnu.

Po ukončení vesnické školy v Bolaticích v roce 1915 šel Scholtis k zedníkům Tam však nebyl spokojen a za tři měsíce začíná pracovat u přednosta úřadu Lichnovských statků v blíže ležící vesnici Chuchelné, jako pomocná kancelářská síla, což mu jeho strýc zprostředkoval. Tam se také pokouší vniknout do kultury.

V roce 1920 byly Bolatice spolu se 37 jinými vesnicemi okresu Ratibor - jižní část Horního Slezska přiděleny k nově založené Československé republice a od této doby pojmenováno "Hlučínsko". Scholtis optoval pro Německo a proto musel o dva roky později domov opustit. Následovalo sedm nejnestabilnějších let, ve kterých se protloukal jako úředník v průmyslu a na slezských úřadech.

Již během hlasování v Horním Slezsku pracoval nějakou dobu pro Schodrokovy noviny "Černý orel". Jako žurnalista začal pracovat od roku 1929. Ke spisovatelství našel cestu již dva roky předtím, i když se skromným úspěchem.

V roce 1927 spolupracoval na "Slezském měsíčníku" a "Slezském zpravodajství". V novelové soutěži vyhrál 1. místo se svou povídkou z Hlučínska s názvem "Nachruf" ("Vzpomínka"). Úspěch ho motivoval k záměru stát se spisovatelem.

Po krátké návštěvě Prahy v roce 1930 se rozhodl zkusit své štěstí v Berlíně. Autobiografický román "Jas der Flieger" je živým obrazem doby.

V roce 1932 vydal svůj první román "Ostwind" (Východní vítr)
a činohru "Der müde Krieg in Borodin" (Unavená válka v Borodinu)

August Scholtis byl autorem těchto dalších románů:	"Baba und ihre Kinder" (1934) (Baba a její děti)
	"Jas der Flieger" (1935) (Letes Jas)
- 21 -	
	"Das Eisenwerk" (1939) (Železářny)
	"Die mährische Hochzeit" (1940) (Moravská svatba)
Dvě povídky:	"Schlesischer Totentanz" (1938) (Tanec smrti)
	"Die Begegnung" (1940) (Setkání)
Činohra:	"Der Kürbis" (1936) (Dýně)
Slohový úkol:	"Kleine Reise zu großen Zielen" 1936) (Malá cesta k velkým cílům)
Novela:	"König Friedrich in Kamenz" (1938) (Kráľ Bedřich v Kamenici)
Anekdota:	"Klepitko trifft immer" (1936) (Klepitko zasáhne vždy)
Svazek přeložených moravských písní:	"Dreiunddreißig Lieder aus Hultschin" (1937) (Třiatřicet písní z Hlučína)
Malermonografie:	"Wilhelm Doms" (1935)
Příběh:	"Die Zauberkrücke" (1947) (Kouzelná hůl)
Novela:	"Die Fahnenflucht" (1948) (Dezertace)

Povídka: "Der heilige Jarmuschek" (1949)
(Svatý Jarmuschek)

V posledních 21-ti letech jen další svazky starších povídek:
"Die Katze im schlesischen Schrank" (1958)

- 22 -

Autobiografie: "Ein Herr aus Bolatitz" (1959)
(Pán z Bolatic)

Zpráva: "Reise nach Polen" (1963)
(Cestování do Polska)

Dále napsal též několik rozhlasových her a též z češtiny přeložil:

"Zahradní slavnost" od Václava Havla (1964)

"Zázrak a Julkou" od Ivana Olbrachta (1967)

26. dubna 1969 August Scholtis ve svých nedožitých 68 letech zemřel na srdeční infarkt. Našli ho mrtvého v jeho bytě v Berlíně - Steglitz, kde zanechal rukopis románu "Schloß Fürstenkron", který byl posmrtně vydán.

August Scholtis byl vášnivým spisovatelem dopisů. Zanechal jich asi pět tisíc. Joachim Scholz, žijící v USA tuto korespondenci zpracoval a vydal ve dvou dílech, obsahujících asi 600 dopisů, "August Scholtis" - dopisy (1991-1992).

Přijímám bankovku 20 kina, s pocity, které nechci komentovat. Je to dar na rozloučenou od Maxe Petera, našeho hostitele posledních dnů, a jak ona sám řekl i taty, protože naše rodiny jsou tak daleko ... Oba svátky vánoční jsme s Dušanem strávili s jeho rodinou ve městě Mt. Hagen, prašném a nevlídném, nebezpečném to místě.

Setkání přímo nezapomenutelné bylo se starým mužem, hovořícím jedním ze šesti set kmenových jazyků. Vyprávěl o dobách, kdy do Papuánských hor dorazil první bílý muž, Australan JIM TAYLOR. Domorodci si mysleli, že je to přízrak. Strach a panika se šířila všude, kam se svými druhy onem objevitel vstoupil. Chtěli ho zabít, ale luk se šípy těžko něco zmohl proti ohnivé střele. "Získal si nás zrcátky a solí, věcmi do té doby pro nás neznalými. Pohrozil nám, že pokud nepřestaneme s krvavými kmenovými válkami, všechny nás postřelí", vyprávěl onem muž. Také první letadlo na obloze pro ně znamenalo šok. Mysleli si, že je to obrovský pták, chtěli ho sestřelit šípy ... Nakonec nám povídal o údělu Papuánců za druhé světové války, kdy museli válčit s tou stranou, která právě do vesnice přišla. To znamená s Japonci či s Australany. Smysl války jako takové neznali. Válčili mezi kmeny kvůli půdě a ženám.

Loučíme se i s JAY JAYEM, kamarádem, který nám tolik pomohl v prvních dnech. V jeho očích vidím lesk ... "Brzy se zase uvidíme a spolu podnikneme novou akci Papua 2", říkám mu.

Sice s hodinovým zpožděním, ale přece jen už letíme. Jsem na výsost spokojen, sehnali jsme poslední dvě letenky. Letadlo je to malé, s 15 pasažéry. Opouštíme horskou provincii, abychom za nedlouho přistáli ve WEVAKU, provinčním městečku na břehu Pacifiku. Mezitím nás však čeká mezipřistání v MARIENBERG, misijním místě v Papuánské džungli.

Úzký, vysekaný pruh pralesa, sloužící coby přistávací dráha, je pod "tvrdým" dohledem polocivilizovaných domorodců. Přicházejí k letadlu a dívají se na nás, jako na mrtvá. Někteří z nich mají pouze jakýsi proužek kolem pasu, za ním pak pár banánových listů. V rukou mají luky a šípy, na rozdíl ode mne, když místo primitivních zbraní držím videokameru. Při vzletu zase všichni ustupují zpět ke svým chatrčím. Scéna jako z doby kamenné.

SEPIK, řeka srovnávaná s Amazonkou. Je to i název provincie, kde se budeme pohybovat příštích devět dnů.

Na korbě nákladáku míříme do PAGWI, kde máme v úmyslu zakoupit kanoj, kus vydlabaného kmene, a splavit se na něm až do ANGORAMU. Při v průměru osmi hodinách pádlování denně, to můžeme stihnout za pět dnů.

Seskakujeme z korby a míříme ke skupině vesničanů. Po zdvořilostních frázích z obou stran se tážeme na kanoj. Nabídku na motorovou slušně odmítáme a já pokračuji dál po proudu k nedalekým chatrčím zatímco Dušan zůstává s muži u batohu. Dávám se do řeči se starým mužem, který prý o jedné ví. Chce za ní 100 kina plus 10 za padla. Souhlasím. Nabízí nám i ubytování a protože se šerí, je nejvyšší čas postavil moskytiéry. Táži se TONYHO, nového přítele, kde je tu záchod. "Je pokažen, jednoduše běž do řeky, či si dřepni na kanoj". Později se ho ptám opět, jak to dělají s vodou. "Vodu bereme z řeky. Necháme ji odstát, za dva dny je kal usazen a voda je pitná", říká. Myslím si své, ale jedno je mi jasné. Ten záchod nám vadit nebude vůbec, ale co voda? Za dva dny bychom zde umřeli žízni a kanystř na kanoi mít nemíním. Tablety to stihnou vyčisti za 30 minut, doufám.

Ráno, po prohlídnutí si přímo do rodinné kanoje, mimochodem pěkně dřavé, dáváme batohy do igelitových pytlů a s prvními tempy se oddáváme vodnímu živlu. Ke dnu nejdeme, to ještě ne. TONY nám díry zalepil jilem a na cestu nám nějakou tu hroudu také dal. Řeka je zahalena v mlžném oparu. Vesnice už z dohledu dávno zmizela, kdo ví kdy bude další. Máme sice mapu, ale vesnice se občas stěhují z místa na místo.

Je strašné vedro. S každým záběrem pádle cítím na zádech stékající pot. Držíme se nedaleko levého břehu, kde se proud zdá být nejsilnější. Nabírám vodu do velké láhve a chemicky ji upravuji do pitné podoby. Abych se při pití nemusel křivit, rozpouštím v ní i vitamín C. Plujeme spíše opatrně, neradi bychom se stali kořistí krokodýlů, žijících patrně všude kolem nás. Občas se vyhýbáme plovoucím ostrůvkům, na který rybaří různé druhy volavek.

Je pozdní odpoledne, když se nacházíme poblíž vesnice PALAMBEI. Z řeky je vidět pouze pár chatrčí. Vlastní vesnice je ukryta za vysokým porostem rákosy, obklopena močály. Úzký kanál k ní vedoucí, je hustě porostlý lekníny, skrz které pádlovat je pěná fuška. K tomu ještě dotírající komáři.

Vystupujeme z kanoje a prvních domorodců se ptáme na TONYHO ženu, jednu z jeho dvou manželék. On momentálně staví dům pro tu svou první v předešlé vesnici. Jsme vedení k jejímu domu, ve kterém bydlí se svými osmi dětmi a TONYHO bratrem PETRUSEM. Ten se nás také ujímá a nabízí nám nocleh v již postavených moskytiérách. Samozřejmě přijímáme, ale máme zájem i o koupel. Všude kolem jsou však bažiny a hlavní tok je daleko. PETRUS se svými druhy nás proto odvádí za vesnici. Jdeme řídkým lesíkem, ne moc daleko, ke dvěma loužím. Všude kolem je plno listí, ze kterého vesničané zapalují ohně, mající odpudit, podle mne, neodpudivitelné komáry, jenž se nás snaží vytočit k šílenství. Po několika minutové "očistě" v po kolena hluboké kaluži, s po kotníky silnou vrstvou bahna, si opět připadáme jako lidé. Ještě se co nejrychleji obléknout.

Na nechráněná místa aplikujeme dvojitou vrstvu repelentu. Po večeři, kterou je půlka malé ryby a dva sladké brambory mám ještě větší hlad než před ní. Sahám proto do svých rezerv a dávám si navíc vysoce koncentrované pití MILO a plnotučné sušené mléko.

Konečně nastává čas se pozeptat na rituál, který zde právě probíhá. Říká se mu "SKIN CUTING", v překladu je to "řezání kůže", což znamená povýšení dospívajících chlapců na muže. Celé to trvá několik týdnů, kdy je zapotřebí jednak hochy připravit psychicky, tak i jejich kůži pro vlastní řezání na ramennou, zádech a hýždích. Používá se žiletka, která vystřídala ostří bambusových nožů. Vybrané partie se jemně nařezávají do vzhledu krokodýlí kůže. Samotné řezání tvá asi hodinu, po které jsou rány zatřeny blátem. Po jeho smytí získá kůže nádherný vzhled. Je to velice starý rituál, přezívající už jen na nemnoha místech. Misionáři zde udělali své ...

Vcházíme do prostoru kolem "mužského domu", obehnaného vysokým plotem, z větví a palmového listí. Ocítáme se několik set let zpět. Sedmička mladých mužů s páskem na hýždích a dřívky v ušních boltcích v nás vzbuzuje údiv. Jsme pozváni i dovnitř tohoto "mužského domu". Prohlížíme si mýtické masky a figuríny, jenž se opět probudí příští týden, na závěr tohoto rituálu. Stejně jako ostatní domy ve vesnici i tento je postaven na vysokých kůlech. Je to kvůli povodním, které jsou zde velmi časté. Dvojice mužů mezitím venku, za plápolání ohně, pravidelnými údery tyčí, rozezněla dva prastaré bubny, do čehož další švihy palmového lýka napodobují zvuky krokodýlů. Sedíme s Dušanem u ohně a nasáváme nenapodobitelnou atmosféru. Nebýt těch komárů ...

Původně jsem zde chtěli zůstat i zítra, ale krvelačný hmyz mění náš plán. Radši ani nemyslím na to, který příživník byl ten s malárií. Doslova prchneme, z této jinak velice stylové vesnice a za skřekotu žab se úzkým průplavem dostáváme zpět na řeku SEPIK.

Míjíme další vesnice KANGANAMAN, známou pro nejstarší "mužský dům" na řece. Plujeme už osm hodin, celou tu dobu na ostrém slunci. Na večer jsme v TIMBUNKE, jednom z menších center na řece. Je zde velká misijní stanice, na které požádáme o nocleh. Odbočujeme z hlavního toku a vplouváme do bočního ramene, dělící vesnici na dvě části. Je téměř západ slunce, když podplouváme unikátní most z klád se zábradlím. Paprsky odrážejí se od hladiny a zároveň osvětlující chatrče vytváří těžko napodobitelnou kulisu. Misie je prý dál, po proudu. Přivažujeme kanoj lýkem ke kmeni a za pár minut se už osprchovaní valíme každý ve své posteli, ve vlastním pokoji. Jsme na faře kněze z Indonésie.

Jsme skutečně velice vyčerpaní, o žízni ani nemluvě. Pochutnáváme si na večeři připravené speciálně pro nás. Slušelo by se po dobré večeři dobrý spánek. Spím sice v pokoji, ale pro jistotu pod moskytiéru. Alespoň tuto noc se vyspat skutečně musím. Je totiž 31. prosinec roku 1999

pokračování příště

text Dali Kupka
foto Dušan Klavík

Společenská kronika

Vážení občané, na základě zákona o informacích č. 106/1999 Sb. nemůžeme dále ve zpravodaji sdělovat osobní údaje občanů, to znamená narození, manželství, úmrtí, životní jubileua. Proto Vás budeme informovat o počtu narozených, zemřelých apod.

	počet od minulého vydání		počet od začátku roku
<i>Narození</i>	5		26
<i>Manželství</i>	5		26
<i>Úmrtí</i>	10		28
<i>Jublilanti</i>	96 let	1	
	91 let	3	
	90 let	1	
	85 let	2	
	75 let	10	
	70 let	11	
<i>Zlatá svatba</i>	7		

Změňte č. zpravodaje na zadní straně na č. 52!!!!

Inzerce

Koupím pozemek pro výstavbu rodinného domku v Bolaticích.

tel. 0653/650 207
mobil: 0604/704 758

Velikost A7

- 26 -

VOLBY DO ZASTUPITELSTVA OSTRAVSKÉHO KRAJE

znak **Sdružení nezávislých kandidátů - č. 6**
sdružení!

Kdo jsme? - převážná většina kandidátů jsou starostové či zastupitelé měst a obcí, kteří nejsou členy žádné politické strany
- za okres Opava kandiduje 12 starostů:
doc. Mrázek - Opava, ing. Smolka - Vítkov, Buchta - Chlebičov,
Petroš - Sudice, Mgr. Pavera - Bolatice, Rychlý - Raduň,
Raida - Stěbořice, Seidler - Melč, Jadrný - Oldřišov, Dus - Moravice

Co chceme? - řešit problémy občanů i kraje stejně dobře jako problémy v našich obcích a městech
- chceme realizovat programy, které zvýší zaměstnanost a bezpečnost občanů, zlepší infrastrukturu a atraktivní Ostravský kraj

*Nejsme svázaní politikou strany, ale zájmy občanů a kraje.
Věříme, že nás podpoříte podobně jako v obecních volbách.*

Velikost reklamy A 6!!!!